

Tugiteenuste ja -meetmete rakendamise tingimused ja kord Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses

1. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Kord kehtestatakse haridus- ja teadusministri 05.07.2025. a vastuvõetud määruse nr 30 „Kutseõppeasutuses õpilase arengu ja õppimise toetamise tingimused ja kord“ alusel.
- 1.2. Käesoleva korra tähenduses on tuge vajav õpilane isik, kes vajab õppekavas seatud õpiväljundite saavutamiseks muudatusi või kohandusi õppeajas, õppemetoodikas, hindamismetoodikas, õppekorralduses, õppematerjalides või õppekeskkonnas või tugispetsialisti teenust.
- 1.3. Toe vajaduse tuvastamiseks ja vajalike tugiteenuste ja -meetmete määramiseks, nende tulemuslikkuse hindamiseks ja rakendamise lõpetamiseks moodustatakse koolis tugirühm, mille tegutsemise alused on sätestatud direktori käskkirjaga kinnitatud dokumendis „Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse tugirühma ülesanded ja töökord“.
- 1.4. Tuge vajavate õpilaste õppekorralduse ja tugirühma töö koordineerimise eest vastutab kooli poolt määratud tugiteenuste koordineerija.

2. ÕPILASE ÕPPETÖÖ TOETAMINE

- 2.1. Õpilase toetamisel teeb kool koostööd õpilase ja tema võrgustikuga, sh õpilase perekonna ja elukohajärgse kohaliku omavalitsusega.
- 2.2. Esmane õpilase toetaja õppetööga seotud probleemide lahendamisel on grupijuhendaja, kes edastab õppetööd mõjutava asjakohase info õpilase kohta õpperühma kutse- ja üldõpingute õpetajatele. Grupijuhendaja fikseerib osutatud tuge õppeinfosüsteemis Tahvel.
- 2.3. Esmast õpiabi osutatakse õpetaja poolt tundides individualiseeritud ja diferentseeritud õpetamise kaudu, kasutades sobivaid metoodilisi võtteid, rakendades erineva raskusastmega ülesandeid, kohandatud ja jõukohastatud õppeülesandeid ja õppevara. Õpetaja fikseerib õpiabi osutamise õppeinfosüsteemis Tahvel.
- 2.4. Kui aineõpetaja poolt rakendatud õpiabimeetmed ei ole tulemuslikud, pöörduv aineõpetaja grupijuhendaja ja/või tugirühma poole toe vajaduse tuvastamiseks ja täiendavate meetmete rakendamiseks.

3. TOE VAJADUSE TUVASTAMINE

- 3.1. Tugirühm tuvastab õpilase toe vajaduse, et tagada talle õppekavas seatud õpiväljundite saavutamiseks vajalikud tugiteenused ja -meetmed.
- 3.2. Toe vajaduse tuvastamiseks:
 - 3.2.1. analüüsitakse vastuvõtu protsessis kogutud andmeid, dokumente ja tähelepanekuid (sh vestlused, katsed, varasemad õpitulemused, tervishoiu- või nõustamisasutuste hinnangud, varasemate õppeasutuste info);

- 3.2.2. töödeldakse asjaomastesse riiklikesse infosüsteemidesse kantud andmeid ;
- 3.2.3. kogutakse ja analüüsitakse õpetajate, grupijuhendaja ja tugispetsialistide tähelepanekuid õpilase õpitulemuste ja toimetuleku kohta;
- 3.2.4. vajaduse korral kaasatakse hinnangu andmiseks kooliväliseid spetsialiste (nt tervishoiu-, sotsiaal- või karjääri- ja nõustamisvaldkonnast).

4. TUGIMEETMED NING NENDE RAKENDAMISE PÕHIMÕTTED

- 4.1. Kool tagab koostöös kooli pidajaga tuge vajavate õpilasele tugiteenuste, sealhulgas karjääriteenuse, õpiabi, eri- ja sotsiaalpedagoogilise ja psühholoogilise teenuse kättesaadavuse ning rakendab vajadusel tema toetamiseks järgmisi tugimeetmeid:
- 4.2. Individuaalse õppekava koostamine ja rakendamine (edaspidi IÕK)
 - 4.2.1. IÕK on kooli õppekavast lähtuv tuge vajava õpilase jaoks koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks ning mille õpiväljundid kattuvad kooli õppekavas kirjeldatuga.
 - 4.2.2. IÕK-ga määratakse erisused õppeajas, õppemetoodikas, hindamismetoodikas, õppekorralduses, õppematerjalides ja/või õppekeskkonnas ning põhimõtted tugimeetmete rakendamiseks, sh näiteks õppeaja lühendamine või pikendamine, kasutatav kohandatud õppevara, täiendava inimressursi kaasamise vajadus jne. Individuaalses õppekavas ei saa sätestada vähendatud nõudeid õpiväljunditele.
 - 4.2.3. IÕK vormistatakse, kui õpilase individuaalsusega arvestamiseks vajalikute muudatuste või kohandustega kaasnevad olulised muudatused võrreldes kooli õppekavaga.
 - 4.2.4. Tugirühm fikseerib hetkeolukorra ja kirjeldab õpilase pädevusi ning otsustab IÕK määramise vajaduse. Tugirühma otsusega määratakse isik või isikud, kes jälgivad IÕK koostamist, rakendamist ja tulemuslikkust.
 - 4.2.5. IÕK koostamisse kaasatakse õpilane ja piiratud teovõimega õpilase seaduslik esindaja ning vastavalt vajadusele õpetajaid ja tugispetsialiste.
 - 4.2.6. tugimeetme käskkirja alusel koostavad õpetajad õpetatavas aines IÕK, mis on aluseks õppetöö läbiviimisele.
 - 4.2.7. IÕK asjakohasust ning täitmise edukust hinnatakse ja arutatakse regulaarselt toimuvatel arenguveestlustel või tugirühma kohtumistel.
 - 4.2.8. IÕK kinnitab kooli direktor.
- 4.3. Õpe väikerühmas
 - 4.3.1. Õpe kuni 8 õpilasega väikerühmas on mõeldud ennekõike põhihariduses toimetulekuõppes õppinud õpilasele, kellel on suuremas õppekeskkonnas keeruline osaleda õppetöös ning kes vajab õppes osalemiseks puudespetsiifilist õppekorraldust, –keskkonda, –metoodikat ja –vahendeid.
 - 4.3.2. Õpe kuni 12 õpilasega väikerühmas on mõeldud ennekõike põhihariduses lihtsustatud õppes või riikliku õppekava järgi õppinud ja erituge saanud õpilasele, kellel on suuremas õppekeskkonnas keeruline osaleda õppetöös ning kes vajab õppes osalemiseks kohandusi õppekorralduses, –keskkonnas, –metoodikas ja –vahendites.
 - 4.3.3. Kui väikerühma moodustamine ei ole põhjendatud, kuid õpperühma kaasatud õpilasele vajalikud muudatused ja kohandused eeldavad sekkumist, võib kooli direktor tugirühma ettepanekul teha otsuse õpilaste arvu vähendamiseks õpperühmas või pedagoogilise sekkumise rakendamiseks.
- 4.4. Mõõdukas või põhjalik pedagoogiline sekkumine

- 4.4.1. Pedagoogilise sekkumisena käsitletakse vastavalt õpilase vajadustele toimuvat täiendavat õpiabi, mis sisaldab õpet kohandatud õppevara ja õppemetoodika järgi. Õpiabi ei ole ühegi aine järeleaitamistund, vaid mõeldud õpilase psüühiliste protsesside, tunde- ja tahtevalla ning õpioskuste arendamiseks. Õpiabi täpsem korraldus sõltub õpilase vajadustest ning seda võib osutada nii õpetaja, grupijuhendaja, tugispetsialist, abiõpetaja või tugisik.
- 4.4.2. Mõõduka pedagoogilise sekkumise korral pakutakse õpilasele täiendavat õpiabi kuni 3 tundi nädalas, kas õppetöö ajal või eraldi, mis sisaldab õpet kohandatud õppevara ja õppemetoodika järgi.
- 4.4.3. Põhjaliku pedagoogilise sekkumise korral pakutakse õpilasele täiendavat õpiabi enam kui 3 tundi nädalas, mis sisaldab õpet kohandatud õppevara ja õppemetoodika järgi ning pidevat tugispetsialisti teenust või abiõpetaja tuge.
- 4.5. Täiendav eesti keele õpe õpilasele, kes pole suuteline õpet alustama eesti keeles:
- 4.5.1. Täiendavat eesti keele õpet saab pakkuda esimese poolaasta jooksul õpingute alustamisest.
- 4.6. Õpilase õppekava nominaalkestusest pikema õppeaja vajaduse ilmnemisel on võimalik individuaalse õppekavaga pikendada õppeaega õpilase või tema seadusliku esindaja nõusolekul kuni ühe õppeaasta võrra, seejuures ei või pikendatud õppeaeg ületada asjaomase õppekava nominaalkestust.
- 4.6.1. Nominaalse õppeaja pikendamise vormistamise aluseks on tugirühma otsus ja õpilase avaldus, kuhu on märgitud, mis mahus on vajalik nominaalse õppeaja pikendamine (30 või 60 EKAPit);
- 4.6.2. Õpilasele, kelle õppeaega on pikendatud koostatakse IÕK;
- 4.7. Tugimeetme määramise otsuse teeb tugirühm.
- 4.8. Tugimeetme määramist võib taotleda õpilane, piiratud teovõimega õpilase puhul tema seaduslik esindaja, grupijuhendaja, tugispetsialist või tugiteenuste koordineerija esitades avalduse Tahvlis.
- 4.9. Otsuse tugimeetme määramise, rakendusplaani koostamise ning tugimeetme rakendamise lõpetamise tingimuste kohta teeb tugirühm. Otsust rakendatakse õpilase, piiratud teovõimega õpilase puhul tema seadusliku esindaja nõusolekul.
- 4.10. Õpilase tugimeetme rakendusplaani koostamist koordineerib tugiteenuste koordineerija.
- 4.11. Tugimeetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad, grupijuhendaja ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad ülevaate ja omapoolsed soovitusel tugirühmale.
- 4.12. Tugimeetme rakendatakse reeglina kuni õpilase nominaalse õppeaja lõpuni, õpilase väljaarvamiseni või ajani, mil õpilane seda vajab.
- 4.13. Tugirühm võib otsustada lõpetada tugimeetme rakendamise ka punktis 4.12 nimetatud tähtajast varem.

5. TUGITEENUSED NING NENDE RAKENDAMISE PÕHIMÕTTED

- 5.1. Tugiteenuste tagamiseks on moodustatud koolis tugikeskus.
- 5.2. Igapäevaselt osutavad tugikeskuse teenuseid vastavalt töögraafikule sotsiaalpedagoog, psühholoog, eripedagoog, tugikeskuse spetsialist (toetused) ja tugiteenuste koordinaator.
- 5.3. Tugikeskuse teenused tagatakse kõikide õppekohtade õpilastele. Tugikeskus nõustab vajadusel kooli personali ja õpilase võrgustikku õpilase toetamise eesmärgil. Kooli kodulehel on toodud tugikeskuse töötajate vastuvõtuajad õppekohtade kaupa.

5.4. Tugikeskuse töötajad täidavad järgmisi ülesandeid:

- 5.4.1. tugiteenuste koordineerija koordineerib, kavandab ja vastutab õpilase toe vajaduse tuvastamise, hindamise, tugimeetmete kavandamise, rakendamise ja tulemuslikkuse jälgimise eest koolis; osaleb kooli vastuvõtukomisjoni ja tugirühma töös;
- 5.4.2. koolipsühholoog hindab õpilase psühholoogilist arengut ja toimetulekut ja abistab vastavalt ametijuhendile teenuste ja meetmete rakendamisel; toetab ja nõustab õpilast, lapsevanemat ja kooli töötajaid; organiseerib ennetustegevusi koostöös teiste tugikeskuse ja kooli töötajatega; osaleb kooli vastuvõtukomisjoni ja tugirühma töös;
- 5.4.3. sotsiaalpedagoog hindab õpilase sotsiaalseid oskusi ning analüüsib tema eakohast tegutsemisvõimet takistavaid tegureid, kujundab õpilase suhtlemisoskusi ja sotsiaalseid pädevusi; kaardistab koolis õpilaste sotsiaalseid ja õppes osalemist takistavaid asjaolusid, koordineerib nende ennetus- ja lahendustegevusi; organiseerib ennetustegevusi koostöös teiste tugikeskuse ja kooli töötajatega; osaleb kooli vastuvõtukomisjoni ja tugirühma töös;
- 5.4.4. eripedagoogi põhitegevus on koostöös teiste spetsialistidega tuge vajava õpilase toetamine ja suunamine eesmärgiga soodustada igakülgset tema arengut eakohasuse suunas, esmase mahajäämise ületamine/vähendamine ja teise mahajäämise ennetamine/leevendamine eripedagoogiliste vahenditega, tema lähimale arenguvallale vastava õpikeskkonna kujundamine; organiseerib ennetustegevusi koostöös teiste tugikeskuse ja kooli töötajatega; osaleb kooli vastuvõtukomisjoni ja tugirühma töös;
- 5.4.5. Tugikeskuse spetsialist (toetused) korraldab ja kontrollib erinevate hüvitiste ja toetuste taotlemist, toetab õpilasi ja nõustab grupijuhendajaid; osaleb kooli vastuvõtukomisjoni töös;
- 5.4.6. tugisik toetab õpilase iseseisvat toimetulekut olukordades, kus isik vajab sotsiaalsete, psühholoogiliste või terviselike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel olulisel määral kõrvalabi, mis seisneb juhendamises, motiveerimises ning isiku suurema iseseisvuse ja omavastutuse võime arendamises; organiseerib ennetustegevusi koostöös teiste tugikeskuse ja kooli töötajatega; osaleb kooli vastuvõtukomisjoni ja tugirühma töös.
- 5.4.7. abiõpetaja toetab põhiõpetajat õppetöö läbiviimisel, aidates õpilasi õppimises, juhendades individuaalselt ja hoolitsedes tunni sujuva toimimise eest.

5.5. Tugikeskuse töötajatel on õigus vaadelda töö eesmärki silmas pidades tunde.

6. ERISUSED KOOLI LÕPETAMISEL

Tuge vajava õpilase puhul hinnatakse õpiväljundite saavutatust erialase lõpueksamiga, mille võib asendada kutseksamiga. Kutseeksami ebaõnnestumisel võib kooli lõpetada eriala lõpueksamiga, eriala lõpueksami ebaõnnestumisel korraldab kool järeleksami.

7. ERISUSED PRAKTIKAL

Tuge vajavate õpilaste praktikakorralduses arvestatakse võimaluste piires kooli võimaluste ja õpilasele vajalike eritingimustega.

8. ÕPILASE TOE VAJADUSE ALANE INFOVAHETUS

Tuge vajava õpilaste kohta info kogumisel ja edastamisel järgitakse hea tava reegleid ning juhendatakse eriliigiliste isikuandmete edastamise põhimõtetest.